

OPSCHRIFT

Vergadering van: 27 april 2015

Nummer: 2015_MV_00067

Onderwerp:

Nieuwe regelgeving ivm aankopen, inrichting, beheer en openstelling van natuurgebieden - ingediend door gemeenteraadslid Bruno Matthys

Raadslid(-leden):

Bruno Matthys - sp.a

Bevoegd:

Tom Balthazar

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Vorig jaar keurde de Vlaamse regering al een nieuw natuurdecreet goed. Daarin werden enkele basisprincipes grondig gewijzigd. Zo kunnen vanaf nu private grondbezitters, bosbouwers en landbouwers ook gemakkelijk gebruik maken van het subsidiesysteem voor aankoop en beheer van natuurgebieden. Maar er is meer.

Ik heb ook vernomen dat de Vlaamse administratie in opdracht van minister Schauvliege, de regelgeving en financiering van de aankopen, de inrichting, het beheer en de openstelling van natuurgebieden drastisch wil hervormen.

Zo zouden een hele resem natuurgebieden misschien niet meer in aanmerking komen voor de erkenning als reservaat: gebieden kleiner dan 10ha, gebieden die eigendom zijn van gemeenten of andere overheden en gebieden die bepaalde natuurtypes als doel hebben (zoals soortenrijk grasland of hoogstamboomgaarden). Natuur die niet onder de Europese Instandhoudingsdoelstellingen valt, zou uit de boot vallen.

Ook zouden recent erkende natuurgebieden die niet voldoen aan de nieuwe vereisten hun statuut als erkend natuurreservaat kunnen verliezen.

Het beheer, het voorbestaan en de uitbreiding van veel natuurgebieden staat op het spel.

Voor organisaties als Natuurpunt die met hun beheerteams er net voor zorgen dat veel bedreigde planten en dieren toch nog enige bescherming genieten betekent dit een echte kaakslag. Want ook de subsidies voor beheerwerken zouden in de huidige voorstellen met 40% verminderen.

Ten slotte: in de nieuwe voorstellen van de administratie wordt de structurele financiering van bezoekerscentra koudweg afgeschaft. Dat zou het einde betekenen van deze toegangspoorten tot de natuurgebieden en van de honderdduizenden bezoekers en de honderden klassen die er jaarlijks passeren.

Vraag:

1. Is de stad op de hoogte van deze uitvoeringsbesluiten die momenteel opgemaakt worden?
2. Wat betekenen deze voor de ontwikkeling onze huidige en toekomstige Gentse natuurgebieden en groenpolen?
3. Heeft de aanpassing van de financiering van bezoekerscentra ook impact op het NME in de Bourgoyen?
4. Gaat de stad reageren op de voorstellen van minister Schauvliege en haar administratie?

ANTWOORD

28 april 2015

Antwoord op vraag 1

De Stad is op de hoogte dat er uitvoeringsbesluiten worden opgemaakt, maar is hier niet actief bij betrokken.

Antwoord op vraag 2

Welk effect deze uitvoeringsbesluiten precies zullen hebben op onze huidige en toekomstige natuurgebieden en groenpolen is momenteel nog onduidelijk.

Het aangepaste decreet gaat uit van het principe dat niet alleen terreinbeherende natuurverenigingen, maar dat alle eigenaars kunnen meewerken aan het behalen van de vooropgestelde natuurdoelstellingen op Vlaams en Europees niveau. Het is niet dit principe, maar vooral de manier waarop private eigenaars zullen gefinancierd worden voor aankopen, inrichting en beheer van natuurgebieden of gebieden met natuurdoelstellingen, dat momenteel ter discussie staat.

Het aangepaste decreet focust zich op de implementatie van de Europese habitatrictlijnen en instandhoudingsdoelstellingen en zal prioritair voor gebieden met instandhoudingsdoelstellingen ondersteuning vanuit Vlaanderen voorzien. Voor het beheer van deze gebieden worden volgens de huidige voorstellen grote subsidiepercentages voorzien. Op het Gents grondgebied bevindt zich slechts één habitatrictlijngebied waar instandhoudingsdoelstellingen van kracht zijn, namelijk in de oude boskern van de Vinderhoutse bossen. Het stedelijk natuurreservaat De Bourgoyen-Ossemeersen, is sinds 28 mei 2014 een door Vlaanderen erkend natuurreservaat maar geen habitatrictlijngebied. Voor het beheer van dit gebied kon en kan de Stad niet rekenen op subsidies vanuit het natuurdecreet, maar wel vanuit het onroerend erfgoeddecreet. Ook de Gentse meersen en het Parkbos zijn geen habitatrictlijngebied.

De Vlaamse overheid heeft zich geëngageerd om de groenpolen Parkbos, Vinderhoutse bossen en Oud Vliegveld te ontwikkelen (aankopen en inrichten). De aanpassing van het decreet heeft hierop geen impact. De gemaakte afspraken over de groenpolen blijven gelden.

Voor de Stad Gent, als beheerder van het stedelijk natuurreservaat de Bourgoyen-Ossemeersen en een deel van de groenpolen, verandert er dus concreet niet veel.

Voor de terreinbeherende verenigingen zoals Natuurpunt lijken de wijzigingen drastischer. De gevolgen zijn het scherpst voor de aankopen, inrichting en beheer. Voor de inrichting wordt 50 tot 90% van de inrichtingskost momenteel gesubsidieerd.

Voor erkenning van natuurreservaten moet een gebied minstens 10 ha zijn en een ecologisch samenhangend geheel vormen en minstens 90% bestaan uit natuurtypes die in een sterk limitatieve lijst zijn opgenomen. Enkele voor Gent belangrijke natuurtypes staan niet op de lijst (voorbeeld hoogstamboomgaarden) maar ook typische natuurtypes en stadsnatuur komen op deze lijst niet voor.

De kans bestaat dus dat Natuurpunt moeilijker zal kunnen aankopen in Gent omdat in de uitvoeringsbesluiten opgenomen criteria (min. 10 ha, ecologische samenhang, natuurtypes) in een stedelijke omgeving niet evident en zeer moeilijk haalbaar zijn.

De vraag is hoe deze criteria zullen geïnterpreteerd worden, en de kans bestaat natuurlijk dat die subsidies voor een groot deel zullen wegvallen.

Antwoord op vraag 3

De uitvoeringsbesluiten hebben (voorlopig) geen directe impact op de educatieve werking gericht naar scholen van het NME in de Bourgoyen. De werking van het NME naar de scholen wordt voornamelijk door de Stad gedragen en blijft bestaan. De natuureducatieve werking naar het breed publiek wordt door Natuurpunt uitgebouwd. Hiervoor ontvangen zij subsidies van de provincie en/of Vlaanderen. De afschaffing van de financiering voor bezoekerscentra zal wel een impact hebben op deze werking naar het breed publiek.

Antwoord op vraag 4

Een reactie ten gronde is momenteel niet mogelijk want de Stad is tot nu toe niet betrokken bij het opstellen van de uitvoeringsbesluiten maar ik zie hier wel meer aandacht voor vragen en als dat nodig is mee protesteren tegen de voorgenomen maatregelen.
